

SL(5)556 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn gosod gofynion ar gategorïau penodol o bobl sy'n cyrraedd Cymru:

- i ddarparu gwybodaeth am ble y byddant yn preswyllo yng Nghymru a materion perthnasol eraill;
- i ynysu am gyfnod o 14 o ddiwrnodau.

Yn ddarostyngedig i rai eithriadau, mae rheoliad 4 yn gorfodi personau sy'n cyrraedd Cymru ar long neu awyren i ddarparu gwybodaeth ar ffurf electronig i'r Ysgrifennydd Gwladol. Pan fo person yn cyrraedd yng nghwmni plentyn y bydd y maent yn gyfrifol amdano, mae'n ofynnol iddynt ddarparu gwybodaeth am y plentyn yn ogystal.

Mae Rheoliadau 7 ac 8 yn ei gwneud yn ofynnol, yn ddarostyngedig i rai eithriadau, bod y categorïau isod o bersonau yn ynysu am gyfnod o 14 o ddiwrnodau wedi cyrraedd Cymru:

- person sy'n cyrraedd Cymru ar long neu awyren o fan y tu allan i'r ardal deithio gyffredin;
- person sy'n cyrraedd Cymru o Weriniaeth Iwerddon, Ynysoedd y Sianel neu Ynys Manaw, ac sydd wedi cyrraedd o'r ardal deithio gyffredin o fewn y cyfnod o 14 o ddiwrnodau sy'n gorffen ar y diwrnod y mae'r person yn cyrraedd Cymru.
- person sy'n cyrraedd Cymru o fan arall yn y Deyrnas Unedig sydd, wedi cyrraedd o fan y tu allan i'r ardal deithio gyffredin yn y 14 diwrnod blaenorol.

Mae Rheoliad 19 yn darparu ei bod yn ofynnol i Weinidogion Cymru adolygu rheidrwydd a chymesurolddeb y Rheoliadau yma bob 21 diwrnod. Felly mae'n rhaid i'r adolygiad cyntaf gael ei gynnal erbyn 29 Mehefin 2020, gan i'r Rheoliadau ddod i rym ar 8 Mehefin 2020.

Mae Rheoliad 20 yn darparu y daw'r Rheoliadau hyn i ben ar ddiwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau ar y diwrnod y deuant i rym.

Gweithdrefn

Negyddol.

Materion technegol: craffu

Nodir y ddau bwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1) Rheol Sefydlog 21.2(vi) - ei bod yn ymddangos bod y gwaith drafftio yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol.

Mae rheoliad 9 yn nodi nad yw rheoliadau 7 ac 8 yn gymwys i berson a ddisgrifir ym mharagraff 1(1)(a) i (k) o Atodlen 2, cyhyd â bod yr amodau ym mharagraff 2 o'r Atodlen honno wedi'u bodloni. Yn hytrach, dylai'r cyfeiriad at baragraff 2 o Atodlen 2 mewn perthynas â 9(a) gyfeirio at baragraff 1(2) o Atodlen 2.

2) Rheol Sefydlog 21.2(vi) - ei bod yn ymddangos bod y gwaith drafftio yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol.

Mae Rheoliad 17(10) yn nodi bod gan "data personol" a "deddfwriaeth diogelu data", fel y'u defnyddir yn rheoliad 17(8), yr un ystyron ag yn adran 3 o Ddeddf Diogelu Data 2018. Fodd bynnag, ymddengys mai gwall croesgyfeirio yw hwn, gan fod y termau hyn yn cael eu defnyddio mewn gwirionedd yn rheoliad 17(9) o'r Rheoliadau, yn hytrach na 17(8). Er mwyn cyflawnrwydd, dylid nodi bod y cyfeiriad at adran 3 o Ddeddf Diogelu Data 2018 yn gywir.

Rhinweddau: craffu

Nodir y tri phwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1) Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Gwnaed y Rheoliadau hyn ar 5 Mehefin 2020 a daethant i rym am 12:01am ar 8 Mehefin 2020. Fe'u gosodwyd gerbron y Senedd am 11:00am ar 8 Mehefin 2020. Mae hyn yn golygu bod y Rheoliadau wedi'u gosod gerbron y Senedd ar ôl iddynt ddod i rym, ac mae hefyd yn golygu na chadwyd at y confensiwn i offerynnau statudol beidio dod i rym yn gynt na 21 diwrnod o ddyddiad eu gosod.

Mae'r Rheoliadau hyn yn cael eu cyflwyno ar yr un llinell amser sy'n gosod y gofynion cyfatebol mewn perthynas â Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon fel rhan o ddull gweithredu ledled y DU.

Mae Llywodraeth Cymru yn egluro yn y Memorandwm Esboniadol i'r Rheoliadau hyn ei bod, mewn ymateb i bandemig COVID-19, yn ystyried bod "*angen gweithredu ar frys i gyfyngu ar nifer yr achosion o COVID-19 a ddygir i mewn i'r DU a sicrhau na fydd yr achosion hyn yn cael effaith berthnasol ar fynychder domestig y feirws.*" Mae Llywodraeth Cymru yn nodi bod hyn yn arbennig o bwysig wrth i gyfradd heintiau domestig arafu.

Ar ben hynny, mae Llywodraeth Cymru yn egluro, "*Pe bai oedi o ran y ddeddfwriaeth, ni fydd yn ofynnol i bobl sy'n cyrraedd Cymru yn y byrdymor hunanynysu am 14 o ddiwrnodau, ac felly ni fydd yn ofynnol iddynt leihau eu cysylltiadau cymdeithasol yn sylweddol [...]. O ganlyniad, mae'r risg y byddant yn trosglwyddo'r feirws i'r boblogaeth ddomestig yn cynyddu, os ydynt wedi dal y feirws neu os ydynt yn heintus. Bydd unrhyw oedi hefyd yn golygu na fydd yn ofynnol i bobl sy'n cyrraedd Cymru ddarparu eu manylion cyswllt sydd eu hangen i gynorthwyo olrhain cysylltiadau a thrwy hynny leihau trosglwyddiad y feirws. Nod y ddau fesur yw lleihau mynychder COVID-19 yn y DU. Gall oedi o ran gweithredu'r rheoliadau arwain at gynnydd perthnasol ym mynychder y clefyd yn y DU ar yr union adeg y mae nifer yr achosion domestig yn lleihau.*"

2) Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Ni chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus nac asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn esbonio bod hyn oherwydd y bygythiad difrifol ac agos sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd cyhoeddus brys ac, o'r herwydd, yr angen i roi'r Rheoliadau hyn ar waith ar frys.

3) Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae paragraff 17(2)(b) o Atodlen 2 i'r Rheoliadau yn diffinio "*Trwyddedai carthffosiaeth*" fel yr ystyr a roddir yn adran 17BA(6) a 219(1) o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991. Fodd bynnag, nodir na ellir dod o hyd i'r diffiniad yn adran 17BA o Ddeddf 1991, gan nad yw adran 4(1) o Ddeddf Dŵr 2014, sy'n mewnosod adran 17BA yn Neddf 1991, ond mewn grym yn rhannol. Gan hynny, nid yw adran 17BA(6) wedi'i mewnosod yn Neddf 1991 eto. Mae hyn yn gadael y darlennydd yn ddibynnol iawn ar y troednodyn yn y Rheoliadau, sy'n eu cyfeirio at Ddeddf Dŵr 2014.

Gofynnir i Lywodraeth Cymru ddarparu ymateb ynghylch a yw'n gwybod pryd y bydd adran 17BA(6) yn cael ei mewnosod yn Neddf Diwydiant Dŵr 1991 gan Ddeddf Dŵr 2014 ac, yn absenoldeb hyn, a roddwyd ystyriaeth i gynnwys y diffiniad llawn ar wyneb y Rheoliadau.

4) Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Trwy ei gwneud yn ofynnol i rai categorïau o bobl sy'n cyrraedd Cymru ynysu mewn cyfeiriad penodol am 14 o ddiwrnodau, a darparu gwybodaeth am ble y byddant yn preswyllo yng Nghymru a materion perthnasol eraill, mae'r Rheoliadau yn rhoi'r hawl i fywyd preifat a theuluol o dan Erthygl 8 o'r Confensiwn.

Mae Erthygl 8 yn hawl gymwysedig a chaniateir ymyrryd â'r hawl hon, lle mae hynny'n angenrheidiol, mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch y cyhoedd neu i ddiogelu iechyd.

Anghenraid y sefyllfa sydd wedi arwain at y Rheoliadau hyn yw'r sail debygol y dibynnir arni i gyfiawnhau'r ymyrraeth â'r hawliau hyn fel ffordd gymesur o gyflawni'r nod cyfreithlon o ddiogelu dinasyddion Cymru. Fodd bynnag, nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn cynnwys cydnabyddiaeth na chyfiawnhad dros ymyrryd â hawliau dynol. Hoffai'r Pwyllgor weld Llywodraeth Cymru yn nodi ei chyfiawnhad o ran sut mae'r Rheoliadau hyn yn ymgysylltu ond nad ydynt yn torri hawliau dynol.

Tan ddiwedd y cyfnod pontio, bydd Siarter Hawliau Sylfaenol yr Undeb Ewropeaidd yn parhau i fod yn gymwys yn y Deyrnas Unedig. Mae mesurau diogelu cyfatebol i'r rhai uchod wedi eu cynnwys yn Siarter. Yn ddarostyngedig i egwyddor cymesuredd, gellir gwneud cyfyngiadau sy'n effeithio ar yr hawliau o dan y Siarter os ydynt yn angenrheidiol ac yn wirioneddol yn bodloni amcanion o fudd cyffredinol a gydnabyddir gan yr Undeb Ewropeaidd neu'r angen i amddiffyn hawliau a rhyddid eraill.

Y goblygiadau yn sgil ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Ni nodir unrhyw oblygiadau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Ymateb y Llywodraeth:

Mae angen ymateb Llywodraeth Cymru i'r pwyntiau technegol ac i'r trydydd a'r pedwerydd pwynt o ran rhinweddau.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 22 Mehefin 2020 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

